

VITALITAT

Revista Olotina Literaria, científica y Administrativa

SETMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA QUE NO ESTÁ ADHERIT NI AFILIAT A CAP PARTIT POLÍTIC

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
Imprempta de Pere Aubert. Sant Bernat, n.º 2

Els pagos son a la bestreta.
Dels treballs publicats ne responen sos autors.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Any, 5 ptes.—Nombre solt, 10 céntims.

DE LES OBRES QUE'S REBIN SE'N DONARÁ COMPTE Y DE LES QUE SE'N ENS ENVIN DOS EXEMPLARS SE'N FARÁ LA CRÍTICA

PER LA CULTURA

LA CANSÓ DE SEMPRES

Es una necessitat imprescindible la difusió de la cultura en aquest país. S'ha de dir: ens trobem encara en un estat d'enderremament llastimós. En el nostre poble hi ha deixat ben poc rastre l'acció educativa portada a cap en tot el segle qu'acaba de passar, pomposament nomenat el segle de les llums: en la nostra actuació social, en els nostres afers col·lectius y en tota classe de manifestacions expressives de la cultura d'un poble, no podríem pas resistir comparanses ab altres pobles de la vella Europa o del Continent Americà.

Les preocupacions entre nosaltres arrelen com el gram en camp incult. La nostra peresa, ja proverbial, d'analitzar res ab detenció y d'examinar les coses fins a la seva entranya; la mandra de pensar que fatalment pesa al damunt nostre, fa que acceptem com a veritats tota mena de prejudicis y que, en general, ens belluguem y fem la nostra impulsats no més que per l'habilitat o la rutina. Y aquestes malestrugues desviacions engendren la superstició, l'acoquinament y l'hipocresia, que, avui per avui, poden considerarse encara com les característiques més remarcables de les nostres multituds.

Perque si donem un esguart escrutador al nostre entorn, veurém que's en tots els ordres qu'estém a rerassaga: veurém qu'encara's conreua la terra poc més o menys com en l'època de la dominació romana, talment com si la ciencia agrícola no hagués existit mai; podrém veurer que l'higiene no solzament se troba retrassada, sinó que molta gent sent per ella una forta repulsió, fins al extrém d'esser corrent entre'ls terrassants una afirmació tant monstruosa com aquesta: «No és bon pagés el qui no's menja una carretada de fems cada any»; notarém que's destrueixen els boscos d'una manera insensata, no cuidant se ningú de llur replantació, perque aquí encara's dubte de l'eficacia dels arbres en el benestar dels pobles.... Qué més? Observarém qu'encara pera molts les bruixes, pors i fantasmes son una realitat; que la configuració de les ratlles de la mà es encara un pressagi de ventures o desgracies; que'ls curanderos, saludadors y tiradores de cartes continuen fent de les seves; que la dona remeiera, tant ignorant com pretenciosa, encara fa estragos ab els seus emplastes y remeis insensats.... Podrém convencer-ns qu'encara's creu en la planeta y la bona-ventura, y en que un volai blanc porta

sort, y no sé quin número, desgracia; qu'encara's mira de no comensar certes tasques en dimars o divendres, per la mala astrugancia que s'atribueix a n'aquests pobres dos dies de la setmana... Y si insistim en nostra esguard observador, adquirirém la més absoluta certesa de que'ls fenòmens naturals, com l'aparició de cometes, aurores boreals, pluja d'estrelles, etc., en general son considerats com pressagis de terribles desolacions en la terra, y de que's creu en l'existencia del follet que trena les crines de l'eugassada y en la pesadilla apareguda en forma d'animal indefinible y en mil altres monstruositats que fora enutjós enumerar.

Y si'ns fixessim en el parlar del nostre poble? Vergonya ens n'hauríem de donar de que encara sia tant groller y barbre y malsonant! Quant no's treba la paraula precisa pera exteriorisar una idea, se sol substituir ab alguna baixa expressió; si's vol accentuar alguna frase o's desitja donar forsa a qualche afirmació s'emplea'l renecc groller; ab renecs se sclen exteriorisar les profundes emocions y ab renecs fastigosos s'empastifen fins les converses que volen ésser més espirituals.

La rastirera hipocresia té entre nosaltres tal enxarxat d'arrels, que per tot penetren, acanyant les consciencies... Més ça qué seguir enumerant les xacres de que'ns trobem flagellats? Qui més, qui menys, tots les coneixém y coincidim en afirmar que provenen de la terrible anemia cultural que patim. Es, doncs, una necessitat apremiant en el nostre poble que s'hi escampi a dolls el néctar prodigiós de l'educació, però no la mal entesa educació consistent en un cabal més o menys nodrit de fórmules convencionals y frases fetes, pera emplear en el tracte social, sinó la veritable educació: la qu'ensinstrant el cos, el capacita pera transformar els deserts en magnífics camps de conreu; la que dirigint adequadament l'intel·ligencia, la posa en condicions de descobrir les lleis que regeixen l'univers; la qu'encarrilant el sentiment, «converteix al individu en instrument de ditxa pera sí mateix y pera'ls demés».

* *

Tothom sab quelcóm de la fortitut y preponderancia de Alemania, Bélgica, Japó, Estats Units...; tothom sab que la civilització en aquests païssos es una resultant de la educació integral que s'hi ha sembrat pera fer de llurs moradors homes confiats, emprenderos y perseverants. No cal ponderar, doncs, l'eficacia de l'educació en l'engrandiment dels pobles. Cal recordarla, no obstant, y

ben sovint, perque aquí tothom sembla oblidarse; s'ha de retreuer a cada pas, tot bregant pera promouer un estat d'opinió que lluiti entusiasta pera cambiar l'educació ficticia que l'Estat ens dona, per aquella veritable que fa l'enteniment pensador y la voluntat ferma, qu'arrenca'ls vicis de les rasses y conreua ses virtuts, que comunica nobles entusiasmes y que habitua en la sana fruició dels plaers de la vida. S'ha de fer entendre als nostres polítics, siguin quins siguin, que no creurém que vulguin fer de la nostra Pàtria una nació ben definida, rica de tota mena de riqueses y notable en tots els ordres de la vida, fins que vegem que posin al devant de llur programa el plantejament y solució dels problemes educacionals del nostre poble. Hem de sortirne del estancament a que'ns trobem reclosos, si nó, ens anirém quedant enrera y serém sempre la riota dels qui van fent via a pas de gegant.

JOAQUÍM SANS.

*****

Agrícoles

Les Hortes

Les hortalisses desde el punt de vista de les exigencies alimenticies, se divideixen en dos grans categories: les que s'utilisen per ses fulles (cols, ensiams, espinacs, etc. y aquelles que produeixen cabesses) (cebes, alls) (fruits carnosos) tomaquets, esbarginies, bitxus, melóns etc. o tubércols, patata, rábens etc. Les primeres requereixen principalment adobs nitrogenats, per ser aquets els que més contribueixen als dessentrotllo de les fulles; les segones necessiten fortes dossis de potassa, ja que dita substancia intervé com a factor essencial en la formació de les fécules y sucres que's condensen en les cabesses, fruits y tubércols. Unes y altres deuen també ser adobades ab ácid fosfóric, no sols perque favoreix el dessentrotllo de les plantes, sino perque es element indispensable pera la fecundació de les flors y formació dels fruit.

En termes generals podém recomenar les següents fórmules pera els cultius de la horta.

Plantes cultivades per ses fulles. Per área, superfosfat de cal 4 a 5 kilos sulfat de potassa o cloruro potassic 1'5 a 2, nitrat de sosa 4 a 5.

Plantes cultivades per ses cabesses, fruits carnosos o tubércols. Per área superfosfat de cal 5 a 6 kilos. Sulfat de potassa o cloruro potassic 2'5 a 3 El superfosfat de cal y la sal potassique s'enterraran per medi de una lleurada avants de la sembra.

El nitrat de sosa s'aplicará superficialment y sens enterrarlo quant les plantes haigín alcanat una mitja afemada, car els fertilisants orgánicos son molt útils pera dits cultius.

Veusaquí una planta el blat de moro que's desenrotlla y fructifica en un període de temps molt curt, produint una quantitat enorme de massa vegetal, per quals rahons sols pot prosperar en terres ben alobarles. No basta que la terra sigui naturalment rica en principis fertilisants, sino que aquets deuen trobarse en estat soluble pera que la planta pugui absorbirlos facilment; d'aquí la necessitat o per lo menys la conveniència de recórrer a les sals minerals.

De recórrer als fums com a llocs fundamentals, complementantlo ab fertilisants químic asimilables. El primer assegura la alimentació continua y normal del blat de moro durant tota sa vida, els segons serveixen pera satisfacer grans exigencies en determinats períodes de gran activitat vegetativa.

Si's cultiva la planta per son grà, se deurà proporcionarli mes potassa y ácid fosfóric, pero menos nitrógeno que si's dedica a ferratge vert. Veusaquí les fórmules generals mes recomenables:

Blat de moro per grà. Per hectàrea. Superfosfat de cal 300 a 400 kilograms, cloruro potassic 125 a 175 kilograms, nítrat de sosa 200 a 300.

Blat de moro pera ferratge vert, superfosfat de cal 150 a 200 kilograms cloruro potassic 75 a 100 kilograms, sitrat de sosa 200 a 300.

El superfosfat y el cloruro potassic s'enterraran barreijats, per medi de una llaurada ordinaria, avants de la sembra. El nítrat se distribuirá en la superfície y sens enterarlo, mitat quant les plantes tinguen 25 a 30 centímetres y mitat un mes després.

Mediant dit procediment D. Santiago Alvarez, de S. Pere dels Arcs (Asturies) obtingué l'enorme producció de 8.700 kilos de gra per hectàrea mentres que en una parcela de la mateixa terra, no adobada cullí 3.750 kilos.

JOAN DE CAMPOS.

Coses de Casa

NOS-AB-NOS

Companys de ploma, els qui a mi compartiu la tasca d'omplir aquestes planes, avui va per vosaltres, y no vos sàpiga greu que vos critiqui perque a més de que no sempre la gent de bé dona assumpte no'm sembla prou licit buscar taras a n'els altres quant nosaltres aném geperuts.

Voldria demanarvos que deixessiu aquesta deriva de treurer a llum les faltes contra el bon gust en construccions y ornamentacions en llocs públics.

Perque vaja, en feu un xic massa y potser sense malícia vos aneu ficant per tot.

Que les cases noves no están bé, que les parets dels jardins son massa altes y guarnides de vidres, que'l Cementiri, que les botiques chont aném a parar per aquest camí de la reventada?

Que no penseu qui som nosaltres y quins temps son els actuals?

Que per ventura no'ns hem dit lliberals perque vinguem obligats a sempre respectar la llibertat de cadahú?

Y les faltes contra el gust artístic, quines faltes pot haberhi contra quines lleis?

Es que no te llibertat cada ciutadà en proclamarse artista y cap d'escola y revolucionari contra tot lo passat y existent, y inventar una recepta nova que trenqui tots els motllos y ab tanta trenca-dissa fassi estremir la Humanitat?

Qui gosará dir que no, si el fet es devant dels ulls cada dia, cada hora, sempre.

Deixeuvos d'armonies, y de Charles Blancs y d'Acadèmies de Sant Fernando. Aixó ha passat per sempre. Avui modernisme impresionismes, cubistes y altres y altres que'n vindrán.

Y ara posantnos la ma al cor, dintre de qual-sevol d'aquestes sublimes tendencies solsament compreses per un Xenius y admirades per quatre escullits, quina importancia te el que les cases semblin bomboneres de cartró pintat, que al Cementiri les dones semblin angels y als allars els angels semblin dones, que les tanques dels jardins semblin de criaderos de rates y que les fatxades de botiques, siguin un camp hont els colors més desvergonyits y sinfónicos se barallin cos a cos?

L'art res en patirà perque avui ja está fet a tot, y el nostre públic tampoc pateix o al menys no'n dona pas senyals.

A que dones en nom d'un gust que no podrien concretar, atacar el propi sentit de uns nostres conciutadans, que en us de tot son dret potser se senten refinats revolucionaris o..... Tartarins.

Perque qui sab si en lo de les parets guarnides més que una qüestió decorativa hi hagi una apreciant necessitat de defensa personal.

Dones que; está prohibida la por de lladres? ho está la defensa? siguent aixís res hi tenen que veurer l'Ajuntament ni les Juntes de Museus ni Acadèmies de Sant Fernando. Tot lo més hi podria dir alguna cosa el Somatent pel descredt que l'n pogués ven'r als ulls dels foresters quins realment al arribar a Olot y veurer tantes parets tan brillantment defensades ab trossos d'ampolles y porrons els convidarà a obrir molt els ulls y cordarse la hermillla, dones quant tantes precaucions se prenen, senyal de molts lladres, en quin cas, quin paper pel Somatent ab bandera nova!

Me sembla companys meus que ab totes aquestes rahons he ben demostrat que per altres indrets hem d'esmersar nostres energies que prou feina hi ha.

Res d'atacs, ni de burles ni apasionaments, aixó si, dir la veritat sempre que's pugui, y donar consells sempre que n'hi hagi per donar.

Per exemple; a n'aquestos senyors de les defenses d'indrioses, jo els diria me está molt bé que vostés a casa seva vulguin fer lo que'ls plagui, sense que ningú de fora els vegi, V. V. sabrán perqué y jo no'n tinc de fer res, ab aixó fassin les maralles domèstiques tant altes com vulguin y la llei els permeti, pero... si aixó no els es prou seguret y de to'es maneres volen fortificarse més, ab materies frágils y barates, tot se pot arreglar, a més del vidre poden posarhi treços de terrissa—porcelana, etz. etz. y una mica comb'nats podria resultarne dibuixos més o menys endev'nats que di'fressarien aquelles esquenes de paret que fan venir pell de gallina, donarien més la idea de capritxo que de covardia o pròxim perill y tothom hi guanyaria, els olotins que no's tornarien neurosténics pensant ab la maldat dels homes, els forasters que no'ls vindria por de ser robats al arribar aquí, els nois de VITALITAT que podrien lluirse en coses més serioses y el Somatent que viuria en Pau y per la Pau gens torbada pels falsos comentaris que poguessin fer sortir, aquelles frèstegas linies de parets, evocadores de sinistres siluetes.

CLARINET.

De cala Ciutat

Sessió ordinaria del dia 11 de Juny de 1912

Baix la Presidencia del Sr. Alcalde D. Joan Meroles y ab assistència dels Regidors Srs. Agustí, Roura, Soler (F.), Bolós, Deu, Vidal, Quer, Badía, Tresserras y Soler (R.), se celebrá la corresponent a la setmana de la fetxa.

Llegida que fou l'acta de la sessió anterior, se aprobá sens que ningú hi obgettés res.

Entrant en l'ordre del dia se doná compte de una proposició de la Comissió especial executiva pera la elevació y portada de les aigües del manantial de Sant Roc fixant el preu d'arrendament que pagarán els que la utilisin.

Sens que ningú hi obgettés res enterament, s'aprobá per unanimitat, dita proposició.

Seguidament se doná compte de dos sollicituts suscrites per en Francesc Sadurní, elevant a la aprobació del Ajuntament, dos planos, l'un per la construcció de una casa y l'altre sobre rectificació d'obertures a un plano que tenia ja aprobat al efecte.

Se acordá passessin a estudi de la Comissió de Foment.

D'un respectable número de veïns, se llegí un'altre sollicitut demanant al Ajuntament que les sessions que celebra a les tres de la tarde ho fassi a les sis, a qual fi, puguin assistirhi tots els que's creuen en dret al pogerhi anar per fiscalisar els actes del mateix.

Un cop llegida, demanaren la paraula els concejals Srs. Roura, Badía y Soler (Ramón) propossant aquest últim que per la petició que fan els concurrents, se

dongui un vot de confiança al Sr. Alcalde perque ell fixi les hores pera celebrarles.

El Sr. Roura fou més extens, propossant aquest, que un vot de confiança no hi sigui pas, perque podria molt be succehir que la Presidencia en fés us y seria la representació de tot l'Ajuntament qui hauria volgut que les sessions fossin a les sis de la tarde, perque ella sab molt bé, els compromisos que hi ha ab la vinduda del Sr. Governador quant succehi aquella alteració de ordre públic, y si's van traslladar a les tres de la tarde va esser per exigencia de dita Autoritat perque regnés la pau dintre del Consistori, essent una ilegalitat o infracció de llei si l'Ajuntament ho concedís.

Pren la paraula el Sr. Badía, rebatent les argumentacions fetes per el Sr. Roura, hasta que ab la discussió, intervineren els Srs. Vidal y Quer y de un petit diálec sostingut pels dos l'esmentat Sr. Roura, presentá una proposició incidental que diu: «Se autorisi al Sr. Alcalde President pera concedir el cambi d'hores pera celebrar les sessions, pró tinguent sempre en compte el compromís serio que hi ha ab el Sr. Governador». (Per escriure aquesta proposició se aixecá la sessió per dos minuts pro va transcorre mitja hora ben grassa).

Una vegada reanusada que va esser la sessió, la Presidencia feu una explicació sobre el contingut de la mateixa, propossant pasés a votació, fent ab aquest motiu, alguns concejals, certes y determinades manifestacions, uns en pró y altres en contra hasta que en definitiva s'acordá votarla donant el resultat següent:

Votaren a favor de la proposició incidental, els concejals Srs. Agustí, Roura, Soler F., Bolós, Deu, Quer y Soler R. y en contra els Srs. Vidal, Badía, Tresserras y el Sr. Alcalde President.

El Sr. Alcalde, feu constar que ell declinava tot lo que contenia la proposició suscrita poc abans pel Sr. Roura y ab tal motiu no faria pas res hasta que haigi parlat ab el Sr. Governador y si es precís, hasta ab el Sr. Ministre.

Intentaren parlar sobre el mateix assumpte y la Presidencia no ho permeté.

Se acordá prorrogar la sessió per menos de mitja hora.

Continuament se va donar lectura a una sollicitut que la firma D. Joan Prat Sacrest, obrant com a gerent de la casa Saderra Prat y C.^a, interessant autorisació pera construir una casa-Pabelló en terrenos de sa propietat, situats en la avinguda de la Estació del Ferrocarril.

S'acordá passessin els planos y la sollicitut a informes de la Comissió de Foment, perque proposi lo convenient.

Finida la ordre del dia, el concejal Sr. Bolós, feu algunes manifestacions donant satisfaccions al Sr. Administrador de Consums, per les paraules agres que li va dirigir en la sessió darrerament celebrada, perque no habia assessorat com debia a la Comissió de Consums.

El Sr. Roura digué lo mateix del Sr. Bolós pró se va estendre més en les satisfaccions, y se aixecá la sessió.

JUNTA MUNICIPAL

Sessió celebrada per dita Junta, el 13 de Juny de 1912, baix la Presidencia del Sr. Alcalde, D. Joan Meroles, ab assistència de 20 Vocals que la componen.

Oberta que sigué per el Sr. President, el Secretari Sr. Daunis, llegí la memoria y proposicions suscrites respectivament per la Junta gestora del projecte de elevació y portada del aigua sobrant del manantial de S. Roc a n'aquesta ciutat.

El concejal Sr. Roura, explicá detalladament el contingut de la memoria y proposicions inherents al acte.

El Sr. Agustí també doná compte dels treballs portats a cap per la Comissió que ell perteneix, ampliant els datos suministrats anteriorment pel Sr. Roura.

El Vocal associat y digníssim advocat Sr. Escubós prengué la paraula en nom dels demés Vocals fentse eco de la gran satisfacció que senten per les explicacions donades pels senyors que l'han precedit en el us de la paraula, tant més quant ja son moltes les que s'exposan en la memoria y proposicions que s'acompanyen, vanagloriantse en gran manera pel acert que han tingut per portar a cap aquest gran treball, fent ademés una observació que's, que sentia vivament que l'Ajuntament se despullés de la lámina valorada en

400 ptes. respecte a la xarxa del telèfon per ser ell el qui treballa per fer una mancomunitat entre els pobles del partit per portarla a cap y ara pera les aigües se tingui que vendre.

El Sr. Roura y després el Sr. Agustí, prongueren la paraula y donaren explicacions al Sr. Escubós respecte el contingut de la proposició que fa referència al assumpte exposat, y es que ab una instancia llegida no se havia fet carrec del seu contingut: doncs no es aixís sino que es condicional li digueren, donantse el referit senyor per satisfet.

Acordantse aprobar tot seguit la memoria y proposicions per la portada de aigües del manantial de S. Roc degudament aixecades.

Per un litre de aigua 80 ptes. anuals
» mitg » » 40 » »
» 1/4 de litre » 25 » »

No poguentse tractar de cap més assumpte se aixecà la sessió.

***

Comentari

Sr. Meroles: li preguém que en les sessions ordinaries no deixi divagar en tanta manera a n'els Srs. concejals, y li recomanem que apliqui o fassi observar lo que conté el Reglament pel réjim de les discussions y aixís pot ser no tindrem que deplorar més ensopagades concejals y sobretot d'aquell senyor advocat que diu en plena sessió que'ls acorts presos no's poden tornar a modificar. Aquest senyor edil aludit, podria repassar la llei municipal y veuria com l'Ajuntament pot perfectament tornar sobre l'acort pres de celebrar la sessió a les sis de la tarde com avans era, sense cometre cap ilegalitat.

CRÓNICA

Per avui aquesta tarde es esperada una comissió de l'Ajuntament de Barcelona, composta dels Srs. Josep M.ª Serraclarà, Manel Fuxá, Eusebi Corominas, Manel Morales, Dionís Renart y el secretari general de la sexta Exposició Internacional d'Art, D. Carles Pirozzini, portadora d'una corona que'l Jurat de Recompenses d'aquella Exposició, otorgá al insigne y ilustre paisatgista olotí, el malaguanyat Joaquím Vayreda y Vila.

El nostre Ajuntament, a fi d'honar la memoria de tan gran patrici y d'homenatjar als susdits senyors de dita comissió, a disposat celebrar els actes següents:

Dia 15.—A les cinc, recibiment de la Comissió que arribará de Barcelona, portadora de la Corona, a la que assistirá l'Ajuntament y Junta de Museo y Biblioteca, passant a la Casa Comunal, donantlosi la benvinguda el Sr. Arcañde.

A les nou, l'Ajuntament y Junta de Museo, se reuniran a la Casa Ciutat, passant a la fonda a buscar a la Comissió de Barcelona, desde aont se dirigiran al Hospici pera visitar el Museo-Biblioteca, Escola de Belles Arts y Parque de Bombers, tocanthi en els claustres la Banda municipal.

Dia 16.—A dos quarts de deu, reunits l'Ajuntament, Junta de Museo y Societats, tindrà lloch l'acte de la entrega de la corona, dirigintse acte seguit en el Cementiri, aont se depositará la mateixa en la sepultura que descansa l'immortal paisatgista en Joaquím Vayreda Vila.

A les 11'45 hores, en la iglesia de Ntra. Sra. del Tura, se celebrarà una missa de *Requiem*.

A les quatre de la tarde, reunits l'Ajuntament y Junta de Museo en la Casa Ciutat, anirá a la casa de la familia Vayreda y luego a visitar alguns llocs de la encontrada.

A les nou del vespre, en la Casa Ciutat, se trovarán reunits l'Ajuntament, Juntas y demás persones convidades al efecte, tinguenthi lloch una gran vetllada necrológica.

La Professó que debía celebrarse diumenge passat y que sortia de l'esglesia de Ntra. Sra. del Tura no pogué ferse per causa de la pluja, y la del dimars, que surt dels Frares Caputxins, tingué que celebrar-se pel mateix motiu, el dimecres.

A causa de la pluja, se vejeren molt concorreguts els balls de tarde que organisaren les societats «Centro Fontanella», «Concentración Republicana» y «Industria y Comercio» aixís com també els de nit en el «Centro Obrero» y «Industria y Comercio» amenissats per les orquestes «La Principal Olotina» y «La Lira Olotina».

Durant la present temporada d'istiu, pera els

viatges d'aquí a Barcelona, passant per S. Joan les Abadesses, regirá el següent

HORARI

Sortida de Olot		Arribada a Barcelona	
Hores	Tren	Hores	Tren
1'30		9'21	(Exprés)
10'00		18'28	(Correu)
13'00		20'23	(Rápít)

Sortida de Barcelona		Arribada a Olot	
Hores	Tren	Hores	Tren
8'00	(Rápít)	14'30	
13'46	(Correu)	22'00	
17'15	(Exprés)	24'00	

ADMINISTRADOR DE FINCAS
RÚSTICAS Y URBANES
S'ofercia. Ab bones referencies y garantía metálica o sense ella.
Dirigirse a l'administració d'aquest setmanari

Es molt probable, com deiem en nostre últim número, que durant aquest istiu vingui a honrar nos ab sa visita, l'eminent escultor, fill predilecte d'Olot, en Miquel Blay. Y sabem també per bona tinta que els no menys mundialment coneguts escultors, també olotins, germans Clará, tenen aixímateix vius desitjos de venir tots. Lo que no sabem es que al Ajuntament s'haigi presentat cap proposició per cap concejal, encaminada a celebrar aquestes visites ab alguns festeigs, ni que cap agrupació ni entitat de les que podríem dir artístiques, haigi tingut cap reunió preparatoria a fi d'homenatjar, com se mereixen, a n'aquets germans nostres quina celebrat es pregonada per tot el món.

Hem rebut el n.º 134 del Diari de Sessions del Congrés y en ell hem pogut llegir dos discursos del diputat pel districte d'Olot Sr. Llosas, l'un fent remarcar al Ministre d'Instrucció pública la conveniencia de que's dictin disposicions encaminades a que no surtin d'Espanya joies d'inapreciable valor, com es la recentment descoberta a Ampuries «El Sacrifici d'Ifigencia», y l'altre, més extens, fent veurer la necessitat que hi ha de refundir els títols del deute del Estat, l'Interior y l'Amortisable, en un sol, y demostrant també el mal que fa que surtin els capitals d'Espanya cap al extranger, per raó de la gran invasió de paper dels altres estats que están en circulació a casa nostre.

Ens ha agradat molt que haigi tocat l'assumpte aquest de l'emigració de capitals y convidria molt que'n parlés baix tots els seus aspectes.

Se posa en coneixement de tots els esperantistes d'aquesta ciutat socis de la Federació Catalana Esperantista que tinguin a be pendre part en el III Congrés Regional que tindrà lloch a Terrassa en els dies 29 y 30 del corrent, se serveixin donar previ avis ans del 19 del mateix a son delegat local, a fi de donar compte a la comissió organissadora y poguer disfrutar del rebaix de preus que's conseguit de les Companyes de ferrocarrils ab la tarifa X 17.

En el temps oportú várem rebre de la casa Mató y Carbonell un programa de la festa que celebrá aquest taller d'estatuaria, durant els dies 14 y 15 del corrent, amenissant la part de música la notable orquesta «La Lira Olotina, quina executá ab gran perfecció, una serie de boniques sardanes.

Está contractada, pera la inauguració del Teatre-Cinc, que s'está construint al carrer de Barcelona, propietat, de D. Josep Macias, una companyia de sarsuela, quina la formen reputades primeres parts, la qual será dirigida pels incansables artistes, coneguts ja en aquesta ciutat, els Srs. D. Joaquím Vives y don Miquel Sirvent.

La Gorristeria y Sombrereria de JUANA BERTRAN, del carrer del Carme, s'ha traslladat, carrer de Sant Esteve, 13.

Les cantitats recullides en diferentes societats d'aquí, producte líquit de varies funcions benéfiques, pera socorrer als ferits y families dels morts en la guerra del Marroc, son com segueixen:

«Centre Católic» 75 pessetes; «Concentración Republicana Democrática», 37'85 ptes.; «Industria y Comercio», 35 ptes.; «Centro Fontanella» 21 ptes., que sumades a les 685 ptes. que's recaudaren en la costació pública donen un total de 853'85 ptes. que s'han enviat a la dipositaria de Girona D.ª Virginia Iglesias de Monsalvatje.

Para Auxiliar de Escritorio, se necesita joven de 14 á 16 años, catalán y que conozca bien el castellano, (leer y escribirlo). Para condiciones presentarse de 11 á 12 en la Plaza de Cataluña, 8, 2.º

Dimars d'aquesta setmana ens fou permés contemplar una verdadera obra d'art, propietat de la familia Clará, y regalo de son fill Josep.

Dita obra, que's el retrat al oli, del gran escultor Olotí, fou pintada pel célebre pintor madrileny Mezquita, qui guanyá a la exposició de Bruseles, la medalla de pintura al ensemps que guanyá en Clará la d'esculptura.

Per fi el temps ha variat y hem entrat en ple estiu, y lliures per ara de les continues y molestes plujes que tant ens han molestat y perjudicat.

Per la propera festa de S. Joan les Fonts, está contractada la notable orquesta ampurdanesa «La Nova Armonia» de La Bisbal y «La Farnense» de Santa Coloma de Farnés.

Avui a les 6 de la tarde, hi haurá sarau a les societats «Industria y Comercio», «Centro Fontanella» y «Concentración Republicana», y a les 9 de la nit, (y costejat pels fadrins), en la societat «Centro Obrero» a càrrec de la popular orquesta «La Principal Olotina».

Desde'l dia 8 al 14 de Juny, la Sucursal de la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvi, ha obert 6 llibretes noves, ha rebut 3,774 pessetes per imposicions y n'ha pagat 4,573 per reintegres.

Durant la vinenta setmana actuará de Vocal de Torn D. Josep Berenguer.

A Tarrasa s'estant ultimant els treballs per el Congrés Regional Esperantista que tindrà lloch en aquella ciutat els dies 29 y 30 del corrent.

Dit acte promet revestir gran importancia que posará de relleu la vitalitat del Esperanto en aquí Catalunya.

Respecte a la pregunta que feim en nostre número anterior referent als llums que no cremaven en el carrer Superior ens diu el Sr. Agustí que quand se convingué ab els vehins de dit carrer pera proporcionarlosi el fluit, no s'obligá pas a la conservació del material. Y com que si no cremen aquells focos allí instalats es a conseqüencia de que s'han gastat les lámpares que hi havia, an els vehins, o a algú més toca renovarles y no an ell, no obstant, a fi de complaure als interessats y sobretot als seus abonats per aquesta vegada tornarà a posarhi bombetes noves lo qual no vol pas dir que ho fassi en lo successiu.

Al cap de munt del passeig de Barcelona hem vist senyalats els fonaments aont diu que s'emplantarà la caseta dels burots. Vaja! un bunyol que afegirem a la llarga llista. Sembla mentida que no haig n trovat un lloch més apropiat, mal hagués sigut al mateix rampant del pont de ferro per la part de fora la brana.

Durant els dies 18, 19, 20, 21 y 22 se cobrarán les cédulas personals de 9 a 12 en el carrer Verge del Portal, n.º 3, 1er.

En Codinac, ens fa a saber que demá a la tarde hi haurá sardanes com de costum, a S. Roc.

«El Hogar y La Moda». Revista pera families, 32 planes de amena lectura ab ilustracions, revista de modes ab figurins y patrons. 32 planes del diccionari enciclopedic ab gran profussió de grabats. 32 planes de Historia General de Espanya y 32 planes de folletí de novela. Surt quatre vegades cada mes y les quatre valen l'insignificant preu de 2 rals.

Per suscripcions dirigirse a Roc Arbós, repartidor de VITALITAT.

Ahir se cursaren els següents telegramas:
«Ministro Fomento—Madrid.

Liga Defensa industrial Olot y comarca junta su ruego al del Diputado Sr. Llosas respecto travesía carreteras suplicándole active cuanto antes solución, por ser hoy de absoluta necesidad.

Presidente, *Aubert*.

Llosas, Congreso Diputados—Madrid.

Liga Defensa industrial Olot y comarca visto con agrado, interés en pro travesía y felicitale calurosamente. —Presidente, *Aubert*.

14 Junio 1912.—Ministro Fomento—Madrid. Ayuntamiento y vecindario ruegan estudie con interés y urgencia asunto travesía carreteras conforme al ruego Diputado Sr. Llosas por conveniencia Estado y población.—El Alcalde, *Juan Meroles*.

14 Junio 1912—Pedro Llosas Congreso Diputados—Madrid.

En nombre propio, Ayuntamiento y población toda felicitale entusiasta defensa Congreso enlace carreteras asunto vital interés.

El Alcalde, *Juan Meroles*.

J. NICOLAU Y C.^A

**PINTORS—
DECORADORS**

Se pinten y empaperen habitacions, retols, fatxades y tot lo referent al ram de pintura Preus molt econòmics

OLOT.—San Bernat, 2, baixos.—OLOT

DRILLS Y ALTRES
Articles de la temporada
Grans assortits a preus barats

**CAMISERIA : : :
: : : CORBATERIA
COLLS Y PUNYS
PLANXAT ALEMAN**

Piu Orri
Sant Esteve, 12. OLOT

**CLINICA VETERINARIA
DE
ANTON TORRENT Y FULL**

Traetament de tota classe d'enfermetats y operacions relatives al bestiar per lo qual compta ab abundant instrumental modern.

Olot, Plassa del Carme (casa Plantalech)
DOMICILI PARTICULAR Carrer de la Proa 9, pis. 2.º

**ELECTROLOGIA Y
● RADIOLOGIA MÈDIQUES**
de

J. Gassiot, doctor
carrer dels Dolors n.º 1 chanfrà al de S. Rafel.—OLOT.

Radioscopia : Radiografia y Radioterapia : Corrents Galvàniques : Faràdiques combinades etc. Electricitat estàtica : Franklinisació : Fulguració y d'Arsonvalisació : Diatermia mèdica : Aire calent.

Primera instalació IDEAL de la provincia de Girona per fotografia viscerals, de cor, pulmons etc. e infinitat de dispositius especials per tota mena de diagnostics y tractaments : : : : : :

LA MODERNA
de **Francisco Bartrolí**

Carme, 16. — OLOT

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
MONTAT AB TOTS ELS
AVENSOS MODERNS

Aquest establiment, el més complet d'aquesta ciutat, ha sigut objecte de grans y importants reformes, les que'l posen al davant dels primers que de sa classe existeixen en tota la provincia.

ESPECIALITAT EN L'ARREGLO
DEL CABELL Y LA BARBA
HIGIENE ANTISSEPSIA
SERVEI A DOMICILI

**FÀBRICA DE MOSAIGOS
HIDRAÚLICOS**

y piedra artificial á precios desde 2.75 ptas. á 5 ptas. metro cuadrado.

de

JULIAN JIMENO

Calle FLUVIÁ, 11 OLOT.

Solidez y fijeza absoluta en los materiales y en sus colores y barnices.

Esta casa se encarga de la fabricación de artículos especiales, según diseño, á gusto del comprador y garantiza sus productos por el espacio de cuatro años.

Gran economía respecto á los precios de fábrica en Barcelona.

LO POSITIU

GRAN ESTABLIMENT DE SASTRERIA
— DE —
JOAN BELLAPART
9, carrer de S. Esteve 9,
Extens assortit de robes per la temporada.
Trajos desde 20 pessetes per amunt

MODA PARISIEN

ECONOMIA, GUST, PERFECCIO

COMPANIA IMPERIAL REYAL PRIVILEGIADA

"RIUNIONE ADRIATICA
DI SICURTA,

Fundada en 1838, en Trieste (Austria)
Inscrita segons R. O. de 31 de Novembre de 1910, pera la gestió del ram de Segurs-Vida, en el Registre creat en Espanya per la Lley de 14 de Maig de 1908.

Capital social completament desembolat.
Frances 10.500.000

Pólises-vida en vigor al final de l'any 1911
per Frances 528.414,227

Capitals pagats Segurs-vida durant el mateix any per Frances 10.325,940
Primes vida. . . . . » 21.315,844

Total de reserves al final del any 1911
Frances 170,738,882

Fosfo.Glico.Kola
DOMENECH

LECTINADO

PODEROSO TONICO RECONSTITUYENTE
B. DOMENECH
BARCELONA

Los Sres. médicos recetan con preferencia á todo otro reconstituyente el **FOSFOGLICO-KOLA DOMENECH** por los resultados positivos obtenidos en la Neurastenia, Inapetencia, Debilidad, Convalescencia y demás enfermedades por denutrición orgánica.

Representante en OLOT:
JUAN CARDELÚS É HIJOS
Farmacia, Droguería y Perfumería
Muestras gratis

Els fondos de la secció-vida están colocats en valors de primera garantia, excluint tota mena de valors industrials.—Dipòsit en el Banc d'Espanya.—Condicions de pólises llibèrrimes.—Combinacions de segurs molt ventatjoses.—Primes moderades.

Direcció General pera Espanya: Rambla Catalunya, 1—BARCELONA
Representant en OLOT: Josep Ferrán, Bonayre, 1.